

Zarządzenie nr 32/2021
Rektora Podhalańskiej Państwowej
Uczelni Zawodowej w Nowym Targu
z dnia 3 marca 2021 r.

w sprawie wprowadzenia *Zasad etycznych i dobrych praktyk*
w *Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu*

Na podstawie art. 23 ust. 1 i ust.2 pkt 2 w zw. z art. 51 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 ze zm.) oraz § 43 ust. 2 i ust. 4 pkt 2 Statutu Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu, zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadza się *Zasady etyczne i dobre praktyki w Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu* w brzmieniu załącznika do niniejszego załącznika

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REKTOR
dr hab. Robert Wojciech Włodarczyk,
prof. uczelni

Zasady etyczne i dobre praktyki w Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu

Preambuła

Misją Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu jest podejmowanie wszelkich działań, przede wszystkim edukacyjnych, celem wychowania pokoleń szanujących, rozumiejących i twórczo rozwijających tradycję góralskiej ziemi oraz zapewniających jej, a z nią sobie, wszechstronny rozwój. Misji tej nie sposób zrealizować bez zapewnienia wszystkim członkom środowiska akademickiego Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu (PPUZ w Nowym Targu), a więc studentom, nauczycielom akademickim oraz innym pracownikom uczelni należnego im szacunku, poszanowania osobistych praw, swobody wyrażania własnych przekonań, a także właściwego sposobu traktowania licującego z najwyższymi standardami etycznymi i moralnymi. Uczelnia w swojej działalności dydaktycznej odwołuje się do uniwersalnych zasad kształcenia na poziomie wyższym tj. niezależności myśli i postaw oraz do idei wychowywania młodzieży w poszanowaniu prawdy i prawa, wolności obywatelskich i wartości etycznych oraz zasad demokracji.

Troska o prawdę, wartości etyczne i godność członków społeczności akademickiej Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu ma swoje odzwierciedlenie w obowiązujących aktach prawnych, w tym najwyższym – Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Art. 30 Konstytucji stanowi, iż przyrodzona i niezbywalna godność człowieka jest źródłem wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych. Także ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 ze zm.) wskazuje w art. 11 ust. 1, że jednym z podstawowych zadań uczelni jest wychowanie studentów w poczuciu odpowiedzialności za państwo polskie, tradycję narodową, umacnianie zasad demokracji i poszanowanie praw człowieka. Są to także zadania wymienione w Statucie PPUZ w Nowym Targu.

Warto jednak podkreślić, że szacunek należny członkom społeczności akademickiej oraz poszanowanie prawdy nie wynika jedynie z obowiązujących przepisów, ale jest podstawowym i niezbędnym elementem funkcjonowania uczelni. W związku z tym wszyscy członkowie społeczności akademickiej powinni mieć zapewnioną ochronę przed występowaniem wszelkich negatywnych zjawisk naruszających ich godność, przejawiających się m.in. poprzez przemoc werbalną i fizyczną, niestosowne zachowania i komentarze oraz dyskryminację z jakichkolwiek względów.

Niniejszy dokument stanowi zbiór zasad etycznych oraz wynikających z nich dobrych praktyk w funkcjonowaniu Uczelni, który mając u swojej podstawy uregulowania prawne odnoszące się do szkolnictwa wyższego, wykracza poza nie i wprowadza do życia społeczności akademickiej najwyższe standardy etyczne.

Rozdział 1

Ogólne zasady etyczne obowiązujące w Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu

Rozdział ten określa podstawowe standardy etyczne obowiązujące członków społeczności akademickiej Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu, instytucji publicznej, która w swej idei dąży do dobrych relacji międzyludzkich, postępu i dobra całej społeczności. Przestrzeganie tych zasad ma na celu budowanie i utrzymywanie wysokich standardów etycznych i zawodowych wśród członków społeczności Uczelni, wzmacnianie lojalności, zapewnienie przejrzystości i społecznej odpowiedzialności działań Uczelni oraz sprzyjanie wolności badań, nauczania i uczenia się, a także kształtowanie pozytywnego wizerunku Uczelni w społeczeństwie.

Niniejszy dokument oparty jest na następujących ogólnych zasadach etycznych:

1. **praworządności i przejrzystości**, rozumianych jako działanie na podstawie przestrzegania przepisów prawa;
2. **uczciwości**, w tym **obiektywizmu i bezstronności**, które dotyczą stosunku do innych ludzi, do spraw publicznych, a w obrębie działalności naukowej i dydaktycznej stosowania jasnych i jednoznacznych kryteriów wartościujących;
3. **profesjonalizmu** czyli przestrzegania uznanych na całym świecie zasad i standardów etycznych, mających zastosowanie do konkretnych dziedzin naukowych. Podnoszenie swoich kompetencji, doskonalenie umiejętności oraz warsztatu pracy;
4. **współodpowiedzialności za działania** – pracownicy Uczelni i jej studenci tworzą niepodzielną społeczność, wykazują wzajemną otwartość i zaangażowanie. Pracownicy Uczelni współdziałają, aby zapewnić studentom środowisko sprzyjające nauce, podczas gdy studenci poprzez sumienną i odpowiedzialną pracę, starają się przyczynić do prawidłowego przebiegu procesu dydaktycznego;
5. **lojalności wobec Uczelni i godnej jej reprezentacji** – wyrażanych w ogólnym zaangażowaniu w utrzymanie i podnoszenie rangi Uczelni oraz wartości osiągniętych przez nauczanie, a także poprzez publiczne reprezentowanie Uczelni. Wszyscy pracownicy Uczelni oraz jej studenci powinni działać tak, aby swoją pracą wzbudzać zaufanie oraz wzmacniać prestiż i rangę Uczelni;
6. **ochrony zasobów i danych** – wszyscy pracownicy Uczelni oraz jej studenci zobowiązani są do korzystania z powierzonego im sprzętu i urządzeń zgodnie z ich przeznaczeniem oraz z należytą starannością. Powinni starać się wykorzystywać te zasoby w sposób ekonomiczny, tak by przynosiły jak największe korzyści całej społeczności. Zasoby Uczelni nie mogą być wykorzystywane do celów prywatnych;
7. **tolerancji**, dającej możliwość akceptacji różnorodności, wsłuchiwanie się w opinie innych, nawet w te przeciwstawne ogólnie obowiązującym, zwłaszcza naszym, osobistym. To otwieranie się na inne kultury i odmienne koncepcje. To odrzucenie dyskryminacji ze względu na cechy narodowe, rasowe, polityczne czy światopoglądowe.

Rozdział 2

Dobre praktyki obowiązujące w Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu

Powołując się na obowiązujące ogólne zasady etyczne w Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu oraz *Kodeks dobrych praktyk w szkołach wyższych*, opracowany przez Fundację Rektorów Polskich, przyjmuje się listę dobrych praktyk obowiązujących w PPUZ w Nowym Targu:

2.1. Dobre praktyki obowiązujące całą społeczność akademicką

1. Dbanie o godność, mienie i dobre imię Uczelni.
2. Odnoszenie się z szacunkiem do tradycji Uczelni.
3. W swojej pracy kierowanie się dobrem drugiego człowieka, Uczelni i społeczeństwa.
4. W relacjach ze współpracownikami kierowanie się koleżeństwem i wzajemną lojalnością.
5. Niepodejmowanie działań mogących szkodzić ludziom i ich reputacji.
6. Sprzeciwianie się wszelkiej patologii życia społecznego i akademickiego, w szczególności dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu.
7. Niedopuszczanie do nepotyzmu.
8. Poszanowanie prywatności.
9. Nieuchylenie się od uczestnictwa w pracach komisji i innych organów funkcjonujących w Uczelni.
10. Respektowanie dokumentów regulujących funkcjonowanie Uczelni (uchwały, zarządzenia, regulaminy).
11. Szanowanie zasad poufności i bezstronności.
12. Niestosowanie przemocy werbalnej i fizycznej.
13. Dbanie o równe i życzliwe traktowanie podwładnych, współpracowników i studentów.
14. Przeciwdziałanie i niedopuszczanie do mobbingu.

2.2. Dobre praktyki w zakresie dydaktyki

1. Dbanie o wysoką jakość procesu dydaktycznego.
2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych w celu uaktualniania przekazywanej wiedzy.
3. Przekazywanie rzetelnej wiedzy, opartej na najnowszych badaniach naukowych i literaturze.
4. Wprowadzanie nowych metod i technologii prowadzenia zajęć dydaktycznych.
5. Prowadzenie zajęć dydaktycznych zgodnie z programem i kartą przedmiotu.
6. Stosowanie sprawiedliwych kryteriów weryfikacji i oceniania uzyskanych efektów uczenia się.
7. Dbanie o właściwy dobór kadry dydaktycznej.
8. Podnoszenie jakości kształcenia poprzez nowoczesne wyposażenie sal, laboratoriów, pracowni i biblioteki oraz wdrażanie nowych technologii w procesie kształcenia.
9. Otaczanie opieką i wsparciem studentów, bycie życzliwym w stosunku do nich, bezstronnym i obiektywnym.

2.3. Dobre praktyki w zakresie pracy naukowej

1. Dbanie o wysoki poziom badań naukowych, prezentowanie ich wyników w sposób sumienny i obiektywny z zachowaniem niezależności, krytycyzm wobec uzyskanych wyników.
2. W pracy naukowej uwzględnianie dobra uczestników i obiektów badań i środowiska naturalnego.
3. Bycie otwartym na nowe inicjatywy badawcze, pomysły oraz współpracę.
4. Stanowcze i odważne sprzeciwianie się postawom i działaniom sprzecznym z rzetelną wiedzą naukową.
5. Prowadzenie badań niezależnie od zewnętrznych wpływów politycznych, ideologicznych, religijnych lub gospodarczych.
6. Wyniki badań naukowych należy publikować w sposób jasny i przejrzysty.
7. Nieodstępowanie autorstwa, nieprzyjmowanie i nieoferowanie nieuzasadnionego współautorstwa publikacji naukowej w celu powiększania dorobku naukowego.
8. Nietworzenie podobnych publikacji naukowych, autoplgiatów w celu pomnożenia swojego dorobku naukowego.
9. Zdecydowane przeciwstawianie się plagiatom i przestrzeganie prawa autorskiego.

10. Sprawiedliwość i rzetelność w ocenie merytorycznej i etycznej pracy innych badaczy.
11. Niepodejmowanie się opiniowania dorobku, prac i publikacji, gdy ich tematyka wykracza poza zakres kompetencji.
12. Uczciwość wobec współautorów, także studentów. Niewykorzystywanie prac i wyników badań otrzymanych w ramach realizacji pracy dyplomowej bez wiedzy i pisemnego wyrażenia zgody autora. W publikacji naukowej zawsze uwzględniać autora pracy lub badań.
13. Afiliowanie Uczelni w publikacjach naukowych powstałych przy wsparciu środków finansowych lub majątku rzeczowego Uczelni.

2.4. Dobre praktyki w zakresie administracji

1. Dbanie o sprawną organizację Uczelni.
2. Dbanie o pełną przejrzystość podejmowanych działań.
3. Jawne i przejrzyste przeprowadzanie procedur rekrutacyjnych.
4. Dbanie o aktywne uczestniczenie Uczelni w życiu regionu.
5. Dbanie o prawidłową koordynację i terminowość obiegu dokumentów.
6. Wsparcie i wzajemna, bezinteresowna pomoc w rozwiązywaniu administracyjnych problemów członków społeczności akademickiej oraz dzielenie się wiedzą i zdobytym doświadczeniem.
7. Zachowanie dyskrecji i poszanowanie prywatności.

2.5. Dobre praktyki w zakresie pracy Rektora i Senatu

1. Odpowiedzialność za rozwój i dobre imię Uczelni.
2. Jasny podział kompetencji pomiędzy organami władz Uczelni, mający na celu efektywną realizację założonych celów i zapewniający zarządzanie Uczelnią z poszanowaniem zasad etycznych.
3. Rektor, jako reprezentant Uczelni wobec podmiotów zewnętrznych, powinien w życiu zawodowym i prywatnym zachowywać najwyższe standardy etyczne i moralne, dając wyraz zasadom będącym fundamentem funkcjonowania Uczelni.
4. Unikanie konfliktu norm i interesów w zarządzaniu Uczelnią.
5. Dbałość o gospodarkę finansową Uczelni.
6. Poszanowanie historii i tradycji Uczelni.
7. Utrzymywanie kontaktu ze społecznością akademicką i otwartość na zgłaszane przez nią potrzeby.
8. Okazywanie wsparcia organizacjom studenckim.
9. Dbałość o jakość procesu dydaktycznego.
10. Wspieranie działalności naukowej pracowników Uczelni.
11. Dbałość o zachowanie zasad etycznych i dobrych praktyk przez wszystkich członków społeczności akademickiej.

2.6. Dobre praktyki obowiązujące studentów

Student, jako członek społeczności akademickiej Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu, powinien:

1. kierować się podstawowymi zasadami moralnymi i etycznymi, wyrażonymi w niniejszym dokumencie;
2. przestrzegać powszechnie obowiązującego prawa, a w szczególności ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz innych aktów prawnych obowiązujących w Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu;

3. postępować zgodnie z treścią złożonego ślubowania i regulaminem studiów;
4. zapoznać się z niniejszym Kodeksem, jak również rozpowszechniać jego zapisy w środowisku akademickim;
5. wytrwale dążyć do zdobywania wiedzy i rozwoju własnej osobowości z poszanowaniem zasady uczciwości i rzetelności, a w szczególności uzyskiwać zaliczenia przedmiotów oraz przygotowywać prace zaliczeniowe i dyplomowe z poszanowaniem praw autorskich oraz wypełniać zobowiązania wobec uczelni z poszanowaniem wyznaczonych terminów;
6. stosować prawa i obyczaje akademickie;
7. odnosić się z szacunkiem do władz uczelni i wszystkich członków jej społeczności;
8. w stosunkach z innymi studentami kierować się zasadą koleżeńskości, pomagając im w dążeniu do poszerzania wiedzy i umiejętności oraz w dostosowywaniu się do życia akademickiego;
9. sprzeciwiać się dyskryminacji innych członków społeczności akademickiej ze względu na kolor skóry, narodowość, wyznanie, przekonania polityczne, orientację seksualną i z każdego innego powodu;
10. szanować poglądy innych ludzi oraz sprzeciwiać się patologii naukowej i społecznej;
11. odpowiedzialnie korzystać z wolności słowa;
12. całym postępowaniem dbać o godność i honor studenta Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu, pozytywny wizerunek Uczelni, a także upowszechniać jej osiągnięcia i szanować jej tradycje.

Rozdział 3

Naruszenia zasad i dobrych praktyk

Przełożonym społeczności akademickiej Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu jest Rektor i to on odpowiada za tworzenie uczelnianej kultury organizacyjnej, przeciwdziałającej występowaniu niewłaściwych zachowań oraz planowania procesu kształcenia i pracy w uczelni w sposób wolny od wszelkich form prześladowania i dyskryminacji studentów i pracowników czy naruszeń zasad etycznych. W tym zakresie Rektor współpracuje z Senatem i Komisjami Senackimi, określając procedurę postępowania w przypadku stwierdzenia naruszeń *Zasad etycznych i dobrych praktyk* oraz w celu wyeliminowania niepożądanych zachowań w przyszłości.

Dokumenty powiązane:

1. Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
2. Statut Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej w Nowym Targu;
3. Kodeks „Dobre praktyki w szkołach wyższych” (KRASP, FRP, Kraków 2007);
4. Kodeks Etyki Pracownika Naukowego (Komisja ds. etyki w nauce PAN, Warszawa 2012).